

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de reprezentantul părților vătămate Botnari Valeriu și de inculpatul Paladi Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2017, în cauza penală în privința lui

*Paladi Dumitru xxxx, născut la xxx xxx xxx,
originar și domiciliat în xxx x xxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:

1) 21.09.2010 - 06.04.2012;

Instanța de apel:

1) 14.05.2012 - 19.02.2014;

2) 04.08.2014 – 30.03.2017;

Instanța de recurs:

1) 15.05.2014 - 08.07.2014;

2) 29.06.2017 – 09.08.2017.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 06 aprilie 2012, Paladi Dumitru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor incriminate lui.

2. De către organul de urmărire penală Paladi Dumitru a fost pus sub învinuire pentru faptul că, în perioada de timp a anilor 1999-2000, îndeplinind funcțiile de președinte al Comisiei de privatizare al CAP „Tinica”, director al CAP „Tinica”, director al SRL „Creplan DI” și deputat în Parlamentul R. Moldova, adică funcții ce implică conflict de interese, folosindu-se de situația de serviciu, fără a convoca ședința adunării Comisiei de privatizare a întreprinderii agricole CAP „Tinica”, la 20.03.2000, a întocmit procesul-verbal nr.4, care nu a fost semnat de către participanți, prin care a cesionat datoriile în sumă de 83479 lei avute de către CAP „Tinica” față de ÎS „Moldresurse”, preluându-le către SRL „Creplan DI”. Totodată, a inclus în procesul-verbal indicat un depozit pentru nutrețuri la prețul de 50000 lei, care a fost evaluat de către Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției al R.Moldova, la prețul de 147933 lei și un depozit care a fost evaluat ulterior de către același organ la prețul de 97890 lei, fără a avea dreptul legal de a dispune de el, după care ulterior l-a înregistrat ca proprietate privată al SRL „Creplan DI”, prin ce a însușit averea cotașilor fostei CAP „Tinica” în sumă totală de 279302 lei, cauzându-le o pagubă materială considerabilă.

Tot el, în aceeași perioadă de timp și în aceleași circumstanțe, folosindu-se de situația de serviciu, a refuzat de a include în actul de inventariere, evaluare și distribuire a patrimoniului fostei CAP „Tinica” a ospătăriei, evaluată la prețul de piață pentru anul 2000 în sumă de 145937 lei, conform aceluiași raport de expertiză, pe care a însușit-o și fără vre-un act juridic de înstrăinare sau arendă a cotei, a gestionat-o în folosul SRL „Creplan DI” pe perioada de timp 2000-2009, cauzându-le astfel prejudiciu material cotașilor fostei CAP „Tinica” în suma dată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Paladi Dumitru să fie condamnat în baza art.191 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare, iar procesul penal în baza art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, să fie încetat, pe motivul expirării termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, invocând că instanța neîntemeiat a achitat inculpatul, deoarece atât în cadrul urmăririi penale, cât și judecării cauzei, au fost prezentate probe ce dovedesc integral vinovăția acestuia, și anume declarațiile reprezentantului părții vătămate V.Botnari și a martorilor Z.Rusu, V.Buga, E.Strungaru, V.Romașcu, Gh.Cepoi, V.Croitoru, Gh.Căpățînă, care au confirmat că nu au participat și nu au semnat procesul-verbal nr.4 din 20.03.2000, prin care au fost cesionate datoriile avute de CAP „Tinica” față de IS „Moldresurse”, fiind preluate de SRL „Creplan DI”; neîntemeiat instanța a concluzionat că pe faptul însușirii de către D.Paladi a unui depozit pentru nutrețuri la prețul de 50000 lei, a ospătăriei, evaluată la prețul de 145937 și întocmirii procesului verbal nr.4 a CAP „Tinica”, urmărirea penală nu a fost pornită, adică lipsește ordonanța de pornire a urmăririi penale și sesizarea, și a considerat ilegale toate acțiunile de urmărire penală și probele dobândite în urma acestor acțiuni, deoarece urmărirea penală a fost pornită în două cauze penale separate, atât în baza art.191 Cod

penal, cât și în baza art.361 Cod penal, care ulterior au fost conexe, astfel că prevederile legii au fost respectate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 februarie 2014, a fost respins, ca nefondat, apelul procurorului, cu menținerea sentinței.

5. În partea descriptivă a deciziei instanța a menționat că, cercetînd suplimentar probele administrate de prima instanță, și anume audiind inculpatul, reprezentantul părților vătămate V.Botnari, martorii Gh.Rotaru, Z.Rusu, V.Buga, E.Strungaru, V.Romașcu, G.Ghermanschi, Gh.Cepoi, V.Croitoru, I.Cotelea și examinînd probele scrise, raportul de expertiză nr.2042 din 28.08.2009, actul de inventariere, xerocopia procesului-verbal nr.4 al Comisiei de privatizare, xerocopia actului de cesionare și transmitere a bunurilor de la CAP “Tinica” către “Creplan DI”, a concluzionat că probele aduse de partea acuzării în susținerea învinuirii formulate lui D.Paladi, nu confirmă vinovăția acestuia.

La fel, instanța de apel, reținînd învinuirea de care a fost învinuit inculpatul, precum și probele legale, a conchis că în acțiunile acestuia lipsește latura obiectivă a infracțiunilor incriminate, deoarece nu au fost aduse probe pertinente și concludente atît în prima instanță, cât și în apel, care ar confirma faptul că inculpatul a falsificat și a prezentat procesul-verbal nr.4 al Comisiei de privatizare a întreprinderii agricole CAP “Tinica” în perioada anilor 1999-2000 pentru a înregistra dreptul de proprietate asupra unui depozit furajer, că a administrat și a însușit depozitul și ospătăria menționate, nu au fost prezentate probe că în perioada de timp a anului 2000, în virtutea funcției pe care o deținea, inculpatului i-au fost încredințate pentru gestionare bunurile CAP “Tinca”, și de către acuzare nu a fost combătută versiunea apărării că în acea perioadă întreprinderea era gestionată de președintele N.Coptu, care și a semnat toate actele.

De asemenea, instanța a considerat că nu pot constitui mijloace materiale de probă, xerocopia procesului-verbal nr.4 al Comisiei de privatizare a CAP “Tinica” și xerocopia actului de cesionare și transmitere a bunurilor CAP “Tinica” către SRL “Creplan DI”, pe motiv că acestea nu au fost prezentate în original, ceea ce contravine art.157 alin.(2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a conchis că, este justă soluția primei instanțe, referitor la faptul că emiterea ordonanței de urmărire penală și tragerea la răspundere penală a lui D.Pladi pe art.191 alin.(5) Cod penal a avut loc cu încălcări grave a prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, fapt ce atrage după sine, în temeiul art.251 Cod de procedură penală, nulitatea ordonanței de punere sub învinuire, din care motiv a constatat că și restul acțiunilor de urmărire penală efectuate pe cauză, precum și probele dobîndite în urma acestor acțiuni sînt ilegale.

Astfel, în concluzie instanța a conchis că, vinovăția inculpatului nu a fost confirmată prin probe legale, pertinente și concludente, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmînd a fi interpretate în favoarea inculpatului, care corect a fost achitat de învinuirea adusă în baza art.191

alin.(5) și 361 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunilor incriminate lui.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, aceasta a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror care, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanță, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu a analizat și apreciat obiectiv declarațiile reprezentantului părții vătămate V.Botnari, a martorilor Z.Rusu, E.Strungaru, Gh.Rotaru, V.Croitoru, I.Cotelea, care au declarat că ei nu au participat la adunare și nu au semnat procesul-verbal nr.4 al Comisiei de privatizare al CAP “Tinica”, raportul de expertiză nr.2042 din 28.08.2009, actul de inventariere a mijloacelor fixe și active nemateriale a CAP “Tinica”, procesul-verbal nr.4 al Comisiei de privatizare, actul de cesionare și transmitere a bunurilor de la CAP “Tinica” către SRL “Creplan DI”, care întru totul dovedesc vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal; concluzia instanțelor, precum că lipsește ordonanța de pornire a urmăririi penale pe învinuirea adusă în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, este neîntemeiată, deoarece, la 07.07.2006, a fost pornită cauza penală pe indicii infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) Cod penal în privința factorilor de decizie a SRL “Creplan DI” pe faptul delapidării mașinilor și utilajelor ce constituie cota valorică a cotașilor, în rezultatul cărora a fost însușită cota valorică în sumă de 8500 lei, respectându-se prevederile art. 252 Cod de procedură penală, în urma colectării probelor cu privire la existența infracțiunii, a fost identificat făptuitorul, stabilite circumstanțele cauzei și vinovăția inculpatului în cele imputate.

La fel, procurorul invocă că prin declarațiile martorilor V.Buga, Z.Rusu, E.Strungaru, V.Croitoru, care au relatat că nu au participat și nu au semnat procesul-verbal nr.4 din 20.03.2000, iar martorul Z.Rusu, a adăugat că acest proces-verbal a fost semnat de către D. Paladi, fapt recunoscut și de ultimul, se confirmă săvârșirea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, însă instanța de apel nu a dat o apreciere obiectivă acestor probe, și neîntemeiat a menținut sentința de achitare pe acest capăt de învinuire.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 iulie 2014, a fost admis recursul ordinar declarat, decizia casată total, și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a punctat că instanța de apel în decizia sa nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului în susținerea cerințelor privind casarea hotărârii primei instanțe, expuse în pct.3 al prezentei decizii.

Astfel, în apel procurorul a invocat ilegalitatea sentinței contestate, pe motiv că prima instanță achitându-l pe D.Paladi de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor imputate, nu a luat în considerație cumulul de probe administrate pe cauza dată și nu a

dat o apreciere obiectivă acestora, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, neîntemeiat a ignorat conținutul depozițiilor reprezentantului părților vătămate, a martorilor Gh.Rotaru, Z.Rusu, V.Buga, E.Strungaru, V.Romașcu, G.Ghermanschi, Gh.Cepoi, V.Croitoru, I.Cotelea, care cu certitudine au afirmat că dînșii nu au participat și nu au semnat procesul-verbal nr.4 al Comisiei de privatizare al CAP “Tinica”, cît și probele scrise la care se face referire în pct.5 al prezentei decizii, ci doar printr-o concluzie succintă a conchis că probele prezentate de partea acuzării prezentate în susținerea învinuirii, nu confirmă vinovăția lui D.Paladi.

La examinarea probelor, care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată este obligată să argumenteze în hotărîrea adoptată motivele admiterii sau respingerii probelor, prezentate atît de învinuire, cît și de apărare și este obligată să aprecieze toate probele examinate în ședința de judecată, indiferent de faptul, dacă au fost administrate la etapa urmăririi penale sau au fost prezentate de către părți în ședința de judecată.

În cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia de achitare, aceasta urma să desfășoare concluzia dată, expunîndu-și punctul său de vedere asupra probelor nominalizate.

Dat fiind faptul, că aceasta nu s-a făcut în prima instanță, sarcina revenea instanței de apel la examinarea apelului procurorului. Asupra tuturor probelor nu s-a expus nici instanța de apel, care nu a argumentat în condițiile legii procesual penal la soluția adoptată.

Mai mult, în confirmarea învinuirii, procurorul, ca probă a prezentat actul de inventariere a mijloacelor fixe și active nemateriale a CAP “Tinica”, prin care se confirmă lipsa depozitului de nutrețuri și clădirea administrativă ca obiecte ce trebuiau incluse în lista obiectelor supuse privatizării în perioada anului 2000, procesul-verbal nr.4 al Comisiei de privatizare a CAP “Tinica”, prin care s-a stabilit că SRL “Creplan DI”, directorul căruia era D.Paladi i-au fost transmise două depozite de nutrețuri sub același număr de inventar, actul de cesionare și transmitere a bunurilor de la CAP “Tinica” către SRL “Creplan DI”, care a stat la baza calificării acțiunilor inculpatului pe învinuirea adusă acestuia, care au rămas fără apreciere de instanță.

Concluzia instanței de apel, precum că în cauză nu a fost pornită urmărirea penală pe faptele pentru care D.Paladi a fost pus sub învinuire, ceea ce în temeiul art.251 Cod de procedură penală, atrage nulitatea acțiunilor de urmărire penală efectuate în cauză, este pripită, deoarece, după cum rezultă din actele cauzei, urmărirea penală a fost pornită în baza art.190 alin.(2) Cod penal, în privința factorilor de decizie a SRL “Creplan DI”, pe faptul delapidării mașinilor și utilajelor ce constituie cota valorică a cotașilor, și în urma investigațiilor, ofițerul superior de urmărire penală SUP CPR Ungheni, maior de poliție V.Morcov (f.d.146-147, vol.II), a înaintat propunerea punerii sub învinuire a cet. D.Paladi în baza art.191 alin.(5) Cod penal, indicînd expres motivul reîncadrării faptei, în urma căreia prin ordonanța din 17.05.2010, inculpatul D.Paladi a

fost pus sub învinuirea în baza art.191 alin.(5) și 361 alin. (2) lit. d) Cod penal (f.d.191 vol.II).

Totodată instanța de recurs a reținut că învinuirea înaintată în privința inculpatului coincide cu cele incriminate în ambele acte procedurale de bază, prin care se exercită funcția de acuzare în procesul penal, iar componența de infracțiune prevăzută la art.191 alin.(5) Cod penal a fost reținută atât în ordonanța de punere sub învinuire, cât și în rechizitoriul transmis instanței de fond spre examinarea cauzei penale în privința inculpatului.

Astfel, instanța de recurs a menționat că instanța de apel, ajungând la concluzia că nu s-a constatat existența însușirii de către inculpat a ospătăriei, deoarece aceasta nu se află în proprietatea inculpatului, nu a verificat în baza căror acte dînsul gestiona și administra această încăpere în folosul SRL „Creplan DI”, și dacă acțiunile lui D.Paladi nu se încadrează în altă componență de infracțiune.

Prin urmare, instanța de apel a examinat pur formal apelul declarat, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu s-a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta cauză, a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, luînd o poziție eronată în ceea ce privește aprecierea probelor, acceptînd niște concluzii de ordin general.

9. Rejudecând cauza, potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2017, apelul procurorului a fost admis, sentința casată total, și pronunțată o nouă hotărîre, prin care:

A fost încetat procesul penal în privința lui Paladi Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.123/1 Cod penal (în redacția Legii din 24.03.1961) din motivul intervenirii termenului de prescripție în temeiul art.46 pct.5) Cod penal (în redacția Legii din 24.03.1961).

Totodată a fost încetat procesul penal în privința lui Paladi Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002) din motivul intervenirii termenului de prescripție în temeiul art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002).

10. Pentru a pronunța decizia adoptată instanța de apel a constatat că, Paladi Dumitru în perioada de timp a anilor 1999-2000 îndeplinind funcțiile de președinte al Comisiei de Privatizare al Comisiei de Privatizare al CAP „Tinica”, director al CAP „Tinica”, director al SRL „Creplan D” și deputat în Parlamentul R.Moldova, adică funcții ce implică conflict de interese, folosindu-se de situația de serviciu, fără a convoca ședința adunării comisiei de privatizare a întreprinderii agricole CAP „Tinica”, la 20.03.2000 a întocmit procesul-verbal nr.4, care nu a fost semnat de către participanți, prin care a cesionat datoriile în sumă de 83479 lei avute de către CAP „Tinica” față de ÎS „Moldresurse”, preluîndu-le către SRL „Creplan D”. Totodată a inclus în procesul-verbal indicat un depozit pentru nutrețuri la prețuri de 50000 lei, care a fost evaluat de către Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă MJ al R. Moldova la prețul de

147933 lei și un depozit care a fost evaluat ulterior de către același organ la prețul de 97890 lei, fără a avea dreptul legal de a dispune de el, dar ulterior l-a înregistrat ca proprietate privată al SRL „Creplan D”. Astfel ultimul a însușit averea cotașilor fostei „Creplan D” în sumă totală de 279302 lei, pricinuindu-le o pagubă materială considerabilă în suma dată.

Tot el în aceeași perioadă de timp și în aceleași circumstanțe, folosindu-se de situația de serviciu a refuzat includerea în actul de inventariere, evaluare și distribuire a patrimoniului fostei CAP „Tinica” a ospătăriei, evaluată la prețul de piață pentru anul 2000 în sumă de 145937 lei conform aceluiași raport de expertiză, pe care a însușit-o și fără vre-un act juridic de înstrăinare sau arendă a cotei, o gestionează în folosul SRL „Creplan D” pe perioada de timp 2000-2009, pricinuind astfel cotașilor fostei CAP „Tinica” un prejudiciu material în sumă dată.

11. În vederea motivării soluției adoptate în prezenta cauză penală, instanța de apel a menționat că, analizând probele cercetate și administrate direct și nemijlocit, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și apreciindu-le în baza propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, conform art. 101 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia că vinovăția inculpatului Paladi Dumitru în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5), 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, și-a găsit pe deplin confirmarea în speța dedusă judecării.

Astfel, instanța de apel a conchis că deși inculpatul nu a recunoscut vina, vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor incriminate a fost dovedită pe deplin prin elementele de fapt dobândite, prin probele cercetate, și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor, prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul ședințelor de judecată, precum și probele materiale ale cauzei penale, care au fost cercetate în cadrul ședinței instanței de apel:

- petiția adresată Centrului pentru Combaterea Corupției și Crimelor Economice de la Botnari Valeriu cu anexe (f.d.5-28, vol.I);
- tabelul de inventariere a categoriilor de mijloace fixe și active nemateriale Întreprinderea Agricolă CAP „Tinica” (f.d.29-30, vol.I);
- procesul-verbal nr.4 în copii a ședinței Comisiei de privatizare a întreprinderii agricole CAP „Tinica”, sat. Bumbăța r-nul Ungheni 20.03.2000 (f.d.31, vol.I);
- actul privind cesionarea datoriilor curente în copii din 20.03.2000 (f.d.32, vol.I);
- actele de primire-transmitere a obiectelor de producere de la CAP „Tinica”, la SRL „Creplan D” din 20.03.2000 (f.d.33, vol.I);
- lista proprietarilor, care au încheiat contracte de arendă a cotelor-părți valorice cu arendașul SRL „Creplan D” (f.d.34-39, vol.I);

- cererea – plîngere de la Lupu Constantin adresată procurorului Procuraturii Ungheni din 19.04.2006 privind acțiunile lui Paladi Dumitru cu actele anexate la cerere (f.d.48-61, vol.I);
- lista proprietarilor cotelor-părți valorice care au încheiat contract de arendă cu arendașul SRL „Creplan D” (f.d.62-63, vol.I);
- lista patrimoniului distribuit la etapa 1 pe Întreprinderea Agricolă CAP „Tinica” liderului Paladi Dumitru, în copii (f.d.64-80, vol.I);
- procesul-verbal nr.4 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole CAP „Tinica” din 15.03.1999 (f.d.81-82, vol.I);
- procesul-verbal nr.4/1 al ședinței comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole CAP „Tinica” din 22.05.2000 (f.d.84-86, vol.I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.05.2006 (f.d.87-88, vol.I);
- adeverința de deces a lui Coptu Nicolae (f.d.148, vol.I);
- hotărârea cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale (f.d.157-168, vol.I);
- procesul-verbal nr.4 în copii a ședinței comisiei de privatizare a întreprinderii agricole CAP „Tinica” sat. Bumbăta, r-nul Ungheni 20.03.2000 (f.d.209, vol.I);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de reprezentant legal din 23.11.2007 (f.d.218, vol.I);
- actul de calculare a valorii simative unde la numărul de ordine 28 este inclus depozitul de hrană la valoare de 50000 lei, preț de piață (f.d.29-37, vol.II);
- actul de calculare a valorii simative a mijloacelor fixe la situația din data de 01.10.1999 (f.d.43, vol.II);
- Legea restructurării întreprinderilor agricole în procesul de privatizare nr.392 din 13.05.1995 (f.d.61-75, vol.II);
- ordonanța de ridicare și proces-verbal de ridicare și examinare din 19.08.2008 a actelor referitoare la privatizarea CAP „Tinica” cu actele respective (f.d.78-112, vol.II);
- ordonanța de ridicare și proces-verbal de ridicare din 06.10.2008 (f.d.114-115, vol.II);
- răspunsul de la Registrator – șef OCT Ungheni din 08.04.2009 (f.d.126, vol.II);
- raportul de expertiză nr.2042 din 28.08.2009 prin care s-a concluzionat că prețul de piață al depozitului de nutrețuri (inclusiv depozitul ca construcție accesorie), situat în sat. Bumbăta, r-nul Ungheni în anul 2000, constituie 245 822 lei (două sute patruzeci și cinci mii opt sute douăzeci și doi lei). Prețul de piață a fostei clădiri administrative (inclusiv ospătărie), situată în sat. Bumbăta, r-nul Ungheni în anul 2000, constituie: 293 807 lei lei (f.d.139-142, vol.II);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă a cotașilor din 02.02.2010 (f.d.161, vol.II);
- ordonanța de încetare a urmăririi penale din 27.06.2008 în privința lui Paladi Dumitru (f.d.168-169, vol.II);

- ordonanța și procesul-verbal privind dispunerea ridicării din 18.03.2010 cu documentele respective (f.d.178-183, vol.II);
- procesul-verbal de ridicare din 17.05.2000 a unor documente prezentate de Paladi Dumitru (f.d.200-213, vol.II);
- raportul de autosesizare înregistrat în registrul la 23.07.2010 cu nr.82 despre stabilirea în cadrul urmăririi penale a elementelor în acțiunile inculpatului a infracțiunii prevăzute în art. 361 alin. (2) Cod penal și art. 209 alin.(2) Cod penal (în redacția an.1961) (f.d.237, vol.II);
- ordonanța de pornire a urmăririi penale în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal (f.d.238, vol.II);
- ordonanța de punere sub învinuire a lui Paladi Dumitru în baza art.191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal din 12.06.2003 (f.d.246, vol.II);
- demersul întocmit de Paladi Dumitru și ordonanța din 24.08.2010 de respingere a demersului (f.d.250-251, vol.II);
- procesul-verbal de anunțare a învinuitului despre terminarea urmăririi penale și de prezentare a materialelor dosarului penal pentru luarea cunoștinței din 24.08.2010 (f.d.253-254, vol.II);
- demersul înaintat în Procuratura raionului Ungheni de către Paladi și ordonanța din 02.09.2010 de respingere a demersului (f.d.256-261, vol.II);
- ordonanța de disjungare a cauzelor în procedură separată a materialelor referitor la plîngerea cet. Rusu Constantin (f.d.264 – 269, vol.II);
- declarațiile martorilor Rusu Z. (f.d.316 – 318, vol.II), Buga V. (f.d.320, vol.II), Strungaru E. (f.d.326 – 327, vol.II), Romașcu V. (f.d.329, vol.II), Ghermanschi Gr. (f.d.331, vol.II);
- fotografiile cu casa fermarului și depozitul (f.d.349 – 350, vol.II);
- xerocopia dosarului tehnic de la oficiul cadastral Ungheni și planul de amplasament a construcțiilor (f.d.351, vol.II);
- declarațiile martorilor Cepoi Ghe. (f.d.357, vol.II), Căpățîină Ghe. (f.d.359-360, vol.II), Croitoru V. (f.d.362, vol.II), Cateli I. (f.d.364-365, vol.II), reprezentantul părții vătămate Botnari V. (f.d.29-34, vol.III), Buga V. (f.d.35-36, vol.III), Strungaru E. (f.d.56, vol. III), Ghermanschi Gr. (f.d.55, vol.III), Cateli I. (f.d.56, vol.III), Cepoi Ghe. (f.d.63-64, vol.III).

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a constatat că nu există dubii în ceea ce privește vinovăția inculpatului Paladi Dumitru în săvîrșirea infracțiunii de însușire ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea sa, cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de prejudiciu în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art.191 alin.(5) Cod penal și a infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a unui document oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, acțiune soldată cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice, adică infracțiunea prevăzută de art. 361 alin.(2) lit. d) Cod penal,

fiind prezente probe veridice care demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunilor incriminate.

Astfel, deși inculpatul Paladi Dumitru nu a recunoscut vina, vinovăția lui în cele incriminate se demonstrează pe deplin prin elementele de fapt dobândite din probele cercetate, prin probele scrise care au fost cercetate în cadrul ședințelor judiciare și care coroborează deplin, demonstrând cu certitudine existența infracțiunilor și constatarea vinovăției lui Paladi Dumitru în baza art.191 alin. (5), 361 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Nerecunoașterea vinovăției de către Paladi Dumitru în săvârșirea infracțiunilor incriminate, nu poate echivala cu achitarea acestuia în baza art.191 alin.(5), 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, deoarece probele prezentate în spriginul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

La fel, instanța de apel a remarcat că concluzia primei instanței referitor la faptul, că în acțiunile lui Paladi Dumitru lipsește latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art.191 alin. (5), 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, iar la examinarea cauzei instanței nu i-au fost prezentate probe legale, pertinente și concludente care ar confirma faptul că Paladi Dumitru a falsificat și prezentat procesul-verbal nr.4 a Comisiei de Privatizare a întreprinderii agricole CAP „Tinica” în perioada anilor 1999-2000, a administrat și însușit depozitul și ospătăria în cauză, este eronată.

A mai fost menționat că instanța de fond ca motiv de achitare a reținut nepornirea urmăririi penale pentru faptele de care Paladi Dumitru a fost pus sub învinuire și lipsa în original a procesului-verbal nr.4 al Comisiei de Privatizare a întreprinderii agricole CAP „Tinica” și a actelor de cesionare și transmitere a bunurilor de la CAP „Tinica” către SRL „Creplan D”.

Prin urmare, referitor la lipsa ordonanței de pornire a urmăririi penale pe art.191 alin.(5) Cod penal, instanța de apel a indicat, că conform art.252 Cod de procedură penală, urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza în judecată în condițiile legii și pentru a se stabili răspunderea acestuia.

Iar potrivit materialelor cauzei s-a stabilit, că la 07.07.2006 a fost pornită cauza penală conform art.191 alin.(2) Cod penal în privința factorilor de decizie din cadrul SRL „Creplan D” pe faptul delapidării mașinilor și utilajelor, ce constituie cota valorică a cotașilor. Urmărirea penală pe această cauză penală a fost pornită în baza cererii depuse privind acțiunile factorilor de decizie al SRL „Creplan D”, în rezultatul cărora a fost însușită cota valorică.

Astfel, în cadrul urmăririi penale s-a stabilit, că Paladi Dumitru îndeplinind mai multe funcții ce implică conflict de interese, inclusiv funcția de președinte al Comisiei de privatizare al CAP „Tinica”, fără a convoca ședința adunării Comisiei de privatizare al CAP „Tinica” a întocmit procesul-verbal nr.4, care nu a fost semnat de participanți, și

prin urmare a cesionat datoriile în sumă de 83479 lei avute de către CAP „Tinica” față de ÎS „Moldresurse”, preluându-le către CAP „Tinica” și a inclus în acest proces-verbal depozitul pentru nutrețuri la preț diminuat, iar ulterior l-a înregistrat pe numele SRL „Creplan D”, astfel în rezultatul acțiunilor sale Paladi Dumitru a însușit cota valorică a cotașilor CAP „Tinica” în sumă totală de 279302 lei.

La fel, instanța de apel a remarcat că prin raportul de expertiză nr.2042 din 28.08.2009 (f.d.139-142 vol.II), efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă MJ al R. Moldova s-a stabilit, că prețul de piață al depozitului de nutrețuri (inclusiv depozitul ca construcție accesorie) situat în sat. Bumbăta raionul Ungheni în anul 2000 constituia 245822 lei, iar prețul de piață a fostei clădiri administrative (inclusiv ospătăria) situată în sat. Bumbăta raionul Ungheni în anul 2000 constituie suma de 293807 lei.

Prin actul de inventariere a mijloacelor fixe și active nemateriale a CAP „Tinica” se confirmă lipsa depozitului de nutrețuri și clădirea administrativă ca obiecte ce trebuiau incluse în lipsa obiectelor supuse privatizării în perioada anului 2000.

Prin procesul-verbal nr.4 al Comisiei de Privatizare a întreprinderii agricole CAP „Tinica” din sat. Bumbăta raionul Ungheni s-a stabilit, că SRL „Creplan D”, director Paladi Dumitru, i-au fost transmise două depozite de nutrețuri sub acelaș număr de inventar, unul dintre care a fost ulterior pus la evidența SRL „Creplan D”, fără a fi evaluat și inclus în lista obiectelor supuse privatizării.

La fel vina inculpatului Paladi Dumitru în cele incriminate se dovedește și prin actul de cesionare și transmitere a bunurilor de la SRL „Creplan D”.

Totodată, prin probele administrate și cercetate de instanță s-a stabilit cu certitudine, că Rusu Z., Buga V., Strungaru E., Croitoru V. nu au semnat procesul-verbal nr.4 din 20.03.2000 și nu au participat la o astfel de ședință.

Mai mult, martorul Rusu Z. a declarat, că ca urmare a examinării procesului-verbal prezentat, ultimul a fost scris de mână de către Paladi Dumitru.

Totodată Paladi Dumitru a indicat, că procesul-verbal l-a semnat și că procedura a fost respectat, deși persoanele menționate în procesul-verbal indică că nu au participat la o astfel de ședință și că semnăturile nu le aparțin.

Aceste circumstanțe, în cumul, indică asupra faptului că Paladi Dumitru a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, cărora instanța de fond nu le-a dat o apreciere obiectivă și neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului.

În cauza penală vizată, instanța de fond a pus la baza sentinței de achitare a lui Paladi Dumitru de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5), 361 alin. (2) lit. d) Cod penal doar declarațiile inculpatului Paladi Dumitru, totodată ignorând declarațiile reprezentantului părții vătămate și a martorilor audiați pe cauza penală, declarații care au valoare probantă și care confirmă învinuirea lui Paladi Dumitru în deplină măsură, precum și probele scrise.

Instanța de apel a remarcat că avînd în vedere cele menționate supra sa constatat, că inculpatul Paladi Dumitru a comis infracțiunea de însușire ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea sa, cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de prejudiciu în proporții deosebit de mari, infracțiune prevăzută de art.191 alin.(5) Cod penal și a infracțiunii de confecționare, deținere și folosire a unui document oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, acțiune soldată cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice, adică infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a reținut că prevederile art. 8 Cod penal, potrivit cărora caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru acesta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvîrșirii faptei, la fel și prevederile art.10 Cod penal ce stipulează neretroactivitatea legii penale ce înăsprește pedeapsa și înrăutățește situația inculpatului.

La caz sa constatat, că fapta infracțională prevăzută la art.191 alin.(5) Cod penal a fost săvîrșită de inculpatul Paladi Dumitru în perioada anilor 1999-2000, cînd acțiunile inculpatului se încadrau în prevederile art.123/1 Cod penal în redacția Legii din 24.03.1961, care se pedepsea cu privațiune de libertate pe un termen de la 10 la 25 ani cu confiscarea averii și cu sau fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate de la 2 până la 5 ani și se considera infracțiune gravă, comparativ cu infracțiunea prevăzută de art.191 alin.(5) Cod penal, care se califică ca fiind infracțiune deosebit de gravă.

Astfel, instanța de apel a conchis, că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art.123/1 Cod penal în redacția Legii din 24.03.1961, în vigoare la momentul săvîrșirii faptei, infracțiune care se califică ca fiind infracțiune gravă și care și prin prisma gravității este mai favorabilă pentru inculpat.

La fel instanța de apel a constatat, că fapta infracțională prevăzută la art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal a fost săvîrșită de inculpatul Paladi Dumitru în perioada anilor 1999-2000, cînd acțiunile inculpatului se încadrau în prevederile art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal în redacția Legii din 18.04.2002, care se pedepsea cu amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu muncă meremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de pînă la 5 ani și era mai blîndă comparativ cu modificările introduse prin Legea nr.211-XV din 29.05.2003, Legea nr.277-XVI din 18.12.2008 și Legea nr.326 din 23.12.2013 și infracțiunea prevăzută de art.361 al.(2) lit.d) Cod penal se pedepsea cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 5 ani, astfel, instanța de apel a conchis, că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art.361 al.(2) lit.d) Cod penal în redacția Legii din 18.04.2002 în vigoare la momentul săvîrșirii faptei, infracțiune care se califică ca fiind infracțiune mai puțin gravă și care și prin prisma gravității este mai favorabilă pentru inculpat.

Prin urmare, constatările primei instanțe că acuzarea nu a demonstrat incriminarea a fost considerată neîntemeiată de către instanța de apel.

12. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, reprezentantul părților vătămate Botnari Valeriu și inculpatul Paladi Dumitru au contestat decizia instanței cu recursuri ordinare.

12.1. Potrivit cererii de recurs ordinar a reprezentantului părților vătămate Botnari Valeriu, se solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Recurentul specifică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, dispozitivul hotărârii este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Așadar, recurentul menționează că consideră hotărârea instanței de apel drept neîntemeiată și ilegală din următoarele considerente.

Instanța de apel nu s-a expus asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, concluzionând eronat de a înceta procesul penal în privința lui Paladi Dumitru în comiterea infracțiunilor imputate.

De drept, titularul de a declara cererea de recurs o întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

12.2. Inculpatul Paladi Dumitru, solicită casarea deciziei instanței de apel din 30 martie 2017, și a pronunța o nouă hotărâre de achitare în privința sa, invocând că în acțiunile lui nu se întrunesc elementele infracțiunilor incriminate.

Recurentul susține că probe legale, pertinente și concludente care ar confirma faptul că a falsificat și a prezentat procesul-verbal nr. 4 al Comisie de privatizare a întreprinderii CAP Tina în perioada anilor 1999-2000, că a administrat și a însușit depozitul și ospătăria, pe parcursul examinării cauzei n-au fost prezentate.

Mai indică, că la materialele cauzei n-au fost prezentate în original procesul-verbal nr. 4 al Comisie de privatizare a întreprinderii CAP Tina, actul de cesionare și transmitere a bunurilor de la CAP „Tina” către SRL „Creplan DI”, astfel, în opinia recurentului, xerocopiile actelor menționate nu constituie mijloace de probă. La fel, n-au fost prezentate probe care ar confirma faptul că a falsificat și a prezentat procesul-verbal nr. 4 al Comisie de privatizare a întreprinderii CAP Tina, pentru a înregistra dreptul de proprietate asupra unui deposit.

Recurentul opinează că probele administrate în proces nu pot fi considerate pertinente deoarece nu au fost efectuate toate măsurile necesare întru confirmarea veridicității lor, de asemenea, instanța de apel în motivarea deciziei a folosit fraze generale fără careva implicare în realitatea circumstanțelor cauzei și fără o argumentarea a tuturor motivelor invocate de apărare, fapt pentru care nu s-a dovedit că acțiunile lui Paladi Dumitru pot fi încadrate în componente de infracțiune incriminate.

Astfel, recurentul susține că hotărârea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt ce a afectat soluția și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

De drept, titularul de a declara cererea de recurs o întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală.

13. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, fără citarea părților, în baza motivelor invocate în cereri și în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare în cazul în care se constată că argumentele recurenților nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală. Or, respectarea temeiurilor de declarare a recursului reprezintă una dintre premisele admisibilității acestuia.

Prin urmare, recurentul trebuie să indice ce fel de încălcări au fost comise, în ce constau aceste încălcări, din care circumstanțe concrete ele rezultă. Adică, cererea de recurs trebuie să cuprindă o critică argumentată a părții de motivare a deciziei instanței de apel cu deducerea că această motivare nu justifică dispozitivul adoptat.

La caz, Colegiul penal constată că recurenții nu au respectat prevederile legale expuse supra, iar argumentele formulate de aceștia nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Din conținutul recursului declarat de reprezentantul părților vătămate Botnari Valeriu în cererea de recurs se constată că acesta pledează pentru casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, dat fiind că nu este de acord cu soluția de încetare a procesului penal în privința lui Paladi Dumitru în comiterea infracțiunilor imputate, considerînd că vinovăția acestuia a fost dovedită indubitabil prin probatoriul administrat și cercetat de instanțe, urmînd ca lui Paladi Dumitru să fie aplicată sentința de condamnare.

Cu privire la recursul declarat de inculpat urmează a se consemna că, acesta solicită reaprecierea stării de fapt a cauzei, însă un asemenea temei ca reaprecierea probelor nu se regăsește în prevederile normei sus menționate.

Astfel, Colegiul penal apreciază că, instanța de apel a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, acestea primind apreciere la justa lor valoare, concluziile instanței de apel rezultă din materialul factologic acumulat în cauză.

Colegiul penal se raliază statuărilor din decizia instanței de apel și susține că corect instanța de apel a soluționat și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile

art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile ce au dus la adoptarea soluției expuse în pct. 11 din prezenta decizie.

Pe cale de consecință, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală, argumentată și întemeiată. Într-un alt aspect, Colegiul penal constată că recurenții critică soluția instanței de apel, din considerentul că aceasta a dat o apreciere incorectă probatoriului administrat în cauză. Însă, în ceea ce privește faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor reprezintă o eroare de drept, Colegiul penal amintește că, la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decît cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Mai mult, alegațiile recurenților în acest sens nu se raportează nici la o eroare de drept din cele stipulate exhaustiv de legislator în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, din atare considerente ele sunt inadmisibile.

În consecință, avînd în vedere cele consemnate supra, Colegiul penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursurilor ordinare declarate, deoarece temeiurile invocate de recurenți nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

15. În temeiul art. 432 alin. (1) - (2) pct. 3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de reprezentantul părților vătămate Botnari Valeriu și de inculpatul Paladi Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Paladi Dumitru xxxx**, deoarece temeiurile invocate de recurenți nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru